

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:	Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre . . . 3 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Egészévre 12 „			
Vidékre Negyedévre . . . 5 „			
Egészévre 20 „			

Tisza, Perczel, Bánffy.

Abban a szövetkezeti hajszában, melyet az ország honmentői indítottak a kormány ellen, mint válaszuton a jelzőoszlop emelkedik ki egy nagy emberünk gigási alakja, Bánffy báró jelleme. Az erőszakos kormányelnökből szövetkezeti taggá alakult egyént megismogatja néhány régi dühös ellenfél és meghunyászkodva szolgálja jobb meggyőződése ellenére a klerikális, feudális egyesült ellenzéknek. Nem, mert tapasztalata birta rá, nem is azért, mert elvei diktálják így, hanem azért, hogy bebizonyítsa azt, hogy ő nélküle nem lehet politikát csinálni. Pedig téved. Nélküle lehet; — csak azokkal az akadályokkal küzdve, melyek az ő útjába álltak, nem lehet megmozdulni.

És ebben van az ő nagy igazsága: hogy ő utána még semmi jó se történt ezzel a szegény országgal. Kormányozni csak tettekkel lehet, de nem szószátyárkodással nem eszményi elvekkkel és különösen nem ki- és besétálással, mint Apponyi. Lelkesedéssel emlékszünk vissza Bánffy kormányelnökségére, a nemzeti vívmányokra; tiszteljük az erőt, mely benne lakozott és hívei volnának ma is, ha nem bizonyítana önmaga ellen mai eljárásával. Az irányában min-

denkor tanusított nagyrabecsülésünk az oka, hogy szólunk róla és az a remény, hogy belátja majd végre tévedését és elvei föntartása mellett bár — elhagyja azt a kört, melynek minden tagja ellenfele és szövetségre is csak azért léptek vele, hogy örökre lehetetlenné tegyék.

Vajjon nem mozog-e lelkiismerete, hogy hív barátját Perczel Dezsőt a leg-rutabb, leggaládabb rágalomokkal illetik az ő szövetkezetei, ugyanazok, kik őt is a bitófára vitték volna, ha módjukban áll, hogy ezt tegyék? Vagy azt akarják Bánffy br. társai velünk elhitetni, hogy ez az öreg, érdemekben gazdag fő hazaáruló? Hogy egy Perczel felsőbb parancsra mindenre kapható? Hogy vak eszköze volna Tiszának: ha nem a legjobb meggyőződése diktálná, ha nem hazafisága követelné, hogy végre meg kell szabadítani az országot a kisebbség erőszakjától? Nem; ez az öreg ur nem várhat semmit már. Elért már régen oda, hova a nagyszájúak szájhősködésükkel jutni szeretnének. Megszokta a hatalmat és ez nem teheti elkapottá, megszokta a mások tehetetlenségét és ez még sem tette semmivé. Sohsem kereste a népszerűséget és mégis megszerezte; megszerezte, de nem sine curák kijárásával, nem localis ér-

dekek istápolásával, hanem azzal az önzetlen, hazafias munkálkodással, mely mindig vezette útjain. Ez az ember nem hazaáruló és nem bitang-jószágja az ellenzéknek, hanem áldozata a magyar obstructionnak. Tudjuk, hogy szívesen áldozza fel hogy rend legyen, de nem szívesen látnók távozását, mért félünk, hogy nagyobb rendetlenség lesz belőle.

Bizonyára ő is megunt már a sok ellenségeskedést és örülne a nyugalomnak, mégis higgyen választói önzetlen ragaszkodásának és óvja meg a hazát a jövőben is a Zoltánok kitörésétől.

És amíg az új „szövetkezet“ vad concertje jár és azon okoskodik, mit csinál Tisza, ő nyugodtan és megfontolva másfelé tereli gondolatait. Németország! Onnan jön ujabban minden csapás mifelénk, no meg a jó hazafiaktól. És ez átka a mi országunknak. Nekünk közjog kell, szólásszabadság képviselői immunitás és — koldustarisznia. Vajjon nem volna-e már egyszer jó azon gondolkozni, hogy nem lenne-e előnyösebb előbb a koldustarisznyt eldobni és aztán közjogot stb. stb. tanítani, kevés az az emberkinék kenyere a beszéd és ez a kevés, pár száll ember nem gondolja meg, hogy kiéhezettiaz országot, ha még sokáig egészségben marad a torkuk.

Egy játékos, aki nyer.

— Haza megyünk már? — kérdezte Charles. — Ami engem illet, én szívesen beszélgetnék még veled, mielőtt aludni térnénk.

— Helyes, sétáljunk még — felelte Henri. — Ha nincs ellenedre, menjünk le a tengerpartra. Az este gyönyörű.

A két jóbarát a kaszinó lépcsőn lement a tengerparthoz.

Valóban gyönyörű este volt. A játékteremből és a táncteremből hangzó nyüzsgés, a zene akkordjai fantasztikusan vegyülnek össze a tenger hullámjátékának félbalk morajlásával.

— Milyen szerencsével játszottál ma este? — Kérdezte Henri.

— Szerencsésen ismét elvesztettem a tiz aranyomat.

— No; az még nem tulságos veszteség.

— Nem, minthogy azonban a dolog két hét óta állandóan így tart, az aranyak mégis összeggé nőttek.

Henri de Marchenoir néhány pillanatra hallgatott a válaszszal; a tekintetéből látszott azonban, hogy mondani szeretne valamit, csak azt nem tudja, hogyan kezdje el.

— Voltam Lejarréknél — mondta végre.

— Lejarre? Kik azok? Nem ismerem őket — felelte Charles.

— Hogyne ismernék őket. Nejátsszunk a szavakkal. Hiszen tudom, hogy reggel óta, amikor megérkezettél, róluk akarsz velem, be-

szélni. Az sem lepne meg, ha kijelentenéd, hogy kizárólag miattuk utaztál le Párizsból ide hozzám . . . Nos, hát halljuk, öreg, mit akarsz nekem mondani?

— Hát igaz? — kiáltott fel Charles.

— Micsoda?

— Az, hogy feleségül akarsz venni Lejarre kisasszonyt, ennek a báró Lejarre-nak a leányát?

— Ugyan kérlek, hál már te is mendemondák terjesztésére adott magad?

— Ne tagadd, valld be szépen, hogy állunk? Tehát feleségül akarsz venni, vagy nem?

— Én Istenem, természetesen akarom.

— Ah! Tehát mégis? Így aztán csak ugyan épen jókor érkeztem ide.

— Hogy-hogy? Nem vagy megelégedve a tervemmel?

— Kedves Henri barátom, tisztelj meg azzal, hogy elég okosnak tartsz engem, semmit ilyen kérdéssel fordulj hozzám. Arról persze sejtelnem ninesen, hogy milyen leány az a kisasszony, fölteszem azonban, hogy csinos, kedves, tetszik neked s meg is érdemli a tetszésedet. Hanem az ember nem veszi rögtön feleségül azt, akit szeret . . . De hogy komolyan beszéljünk, mondd meg mindenekelőtt: mennyire vagy a leány-nyal?

— Anyyira vagyok, hogy ugyszólván már csaknem menyasszonyom.

— Tehát még nem egészen . . . Helyes, okvetlenül jókor jöttem, amint látom.

— De kérlek!

Értelek, tudom, mit akarsz nekem mondani . . . A leány bájos, sőt a legbájosabb lény széles e világon, azonkívül szellemes, kitűnő nevelésű . . . Ugy-e, ezt akarsz mondani? Tudom.

— De mi kifogásod van e házasság ellen?

— Első sorban az a kifogásom, hogy az imádottad atyja, közönséges bandita.

— Oh, a világ mindig tuloz, ha rágalmaz.

— Másodszor pedig annak a Lejarre kisasszonynak egyetlen rézgarasa sincsen . . .

— Látod, máris megcáfolod az előbbi állításodat, ez a legékesebb bizonyosága annak, hogy az apja nem bandita.

— Harmadszor és főképpen az a kifogásom e házasság ellen, hogy addig, míg a nagybátyád él, neked sincsen semmid.

— Igazán eredeti ember vagy, barátom. De értsed meg, hogy én szeretem Márhát . . . és ha sejtelnéd volna arról . . .

— Tudom: gyönyörű teremtés. Miatta azonban nem kell ellenséges viszonyba jutnod a nagybátyád végrendeletével . . . Nem, nem, barátom, nem azért utaztam ide lóhalálába, hogy ezt a balgaságot elkövetni engedjem.

— Hát mit tegyek?

— A következőt barátom, holnap reggel ülj fel a 9 óra 45 perckor induló vonatra és 2 óra tájban kiszálsz Párizsban.

— Nos és aztán?

— Aztán két-három nap mulva foga-

A miniszterelnök az első, ki azt vallja, hogy előbb legyünk gazdagok aztán függetlenek. A ki nem gazdag, nem lehet független. Ez az ő nagy igazsága és ezt nem akarja megérteni az egész ország. Pedig a lármájuk ma már nem sympatikus. Erőszakolt. A hangjuk rekedt. Az erejük gyenge. És erőlködnek hogy biztos legyen a mandátum. Pedig itt volna az ideje, hogy a függetlenségi párt tagjait az elvek s nem a nagyképűködés és nagyhang alapján válaszsák.

Bizunk Tiszában, bizunk erejében, bizunk tudásában, bizunk a ország józan népében, mert az tudja: mit tett a kormány ebben a szűk esztendőben; érzi, hogy az a kéz, mely a politikai zavarok közepette belenyult a szegény ember jászolába, az csak atyai kéz, jószágos atyai kéz lehetett. Az is, volt és az is lesz bár mit hirdet is, bármint tombol is a be nem jegyzett cégű szövétkész.

Maróczy Jenő.

Politikai hírek.

Beszámoló. Rudnay Sándor Nyitrán, Seemayer János Versecen beszámolót tartottak. Ezután Tiszához bizalmi és üdvözlő sürgöny ment.

Tiltakozó gyűlések. Tegnap 30 városban az ellenzék tiltakozó népgyűlést tartott, elítélve a kormány eljárását.

A kereskedelmi miniszter Pozsonyban.

Hieronimi Károly kereskedelemügyi miniszter tegnap reggel 8 órakor Ballagi Géza, Bauer Mihály, Belitska Béni, Boneza Miklós, Csáky Lajos gróf, Ciocan János, Eggenhoffer József, Gajary Géza, Heltai Ferenc, Katona Mór, Klobosiczky János, Konkoly Thege Miklós, Kubinyi Géza, Leidenfroszt László, Mandel Pál, Molecz Dani, Neisziedler Károly, Nyegre László, Pekár Gyula,

Szöts Pál, Szulyovszky Dezső, Telecsy Kristóf, Tuba János és Wolfner Tivadar országgyűlési képviselők Hollán Sándor dr. miniszteri titkár kíséretében Pozsonyba utazott, hogy résztvegyen az ottani szabadelvűpárt gyűlésén.

A miniszter és kísérete fél 12 órakor érkezett Pozsonyba, ahol a pályaudvaron nagy küldöttség várta, ott voltak Bartal Aurél főispán vezetésével az állami hatóságok és hivatalok fejei.

A miniszter ezután hosszú kocsisor kíséretében egyenesen a primási palotához hajtatott. A város a rendes nyugott vasárnapi képét mutatta.

A palota nagytermét zsufolásig megtöltötték a választópolgárok, míg a karzaton hölgyek foglaltak helyet.

Csáky Jenő gróf, a megyei szabadelvűpárt elnöke nyitotta meg az ülést.

Hieronimi Károly miniszter így kezdte beszédét: Nagyon t. uraim! Örömmel feleltem meg annak a meghívásnak melyet Pozsony vármegyének és Pozsony városának szabadelvű pártja hozzám intézett és örömmel jöttem el a városba, ahol megvagyok győződve, hogy szavaim élénk visszhangra fognak találni. (Ugy van!) Ez eseményt arra alapítom, hogy Pozsony városa az országban egyike azoknak a városoknak, amelyek az ipar, a kereskedelem terén és egyáltalán a polgári tevékenység terén méltán például szolgálhatnak. Itt az ipar öröndetes fejlődésnek indult s ha ezek az utolsó öt évet veszem, majd tíz millió korona befektetési tőkével és körülbelül 2500 új gyári munkással szaporodott a polgári munkásság. Ott, ahol a polgárok ilyen nagy tevékenységet fejtenek ki, ott ahol a polgároknak megvan a kezdeményezés a gazdasági érdekeknek fejlesztésére, ott meg vagyok győződve, hogy élénken érzik azt, ha az állami intézményeknek legfőbbike hézagosan vagy egyáltalában nem funkcionál. Mert hiszen, habár haladást tapasztalunk, a teendőink azok, hogy a sok mulasztást pótoljuk, hogy utóljárjuk nyugati szomszédainkat úgy gazdasági fejlettség valamint a kultúra egyéb ágaiban, igazán nagyon bőven vannak. Váivetett szorgalommal és vállvetett munkássággal alig fogunk tudni megfelelni azoknak a feladatoknak amelyek előttünk állanak.

A kormányban, higgyék meg őszintén,

megvan a legnagyobb jóakarata arra, hogy meg tegyen mindent, ami az ország felvirágzására szükséges, de sajnos, ott, ahonnan a kezdeményezésnek kellene jönnie, találunk a legnagyobb akadályokra. (Ugy van!)

Hieronimi beszéde további folyamán védi a kormány eljárását, elítéli az obstrukciót. A gyűlés Tiszának bizalmat szavazott.

M Ū V É S Z E T.

Képkiallítás. A debreceni műpártoló egyesület téli kiállítását tegnap délután nyitotta meg Domahidy Elemér főispán, akit Bosznay István az egyesület agilis igazgatója kalauzolt a termekben. A kiállítással művészi szempontból komolyan foglalkozni nem igen lehet, bár nagyon sok szép kép van a városháza nagytermében kiállítva, de azok inkább karácsonyi ajándéknak becsesek, összesen 197 kép van kiállítva, s ezek közül nagyon kevés a figyelemre méltó; Mint már tegnap jeleztem a kiállítást a tájképek dominálják, melyek közül legelső sorban Bosznay Est az erdőben és a Nyári nap Skóciában a legjelesebb. Pálffy József Aratás és Szántás című képei, továbbá Nyilasy Sándor Udvara, Telepy Károly Kőpatak a Tátrában és Kéleti Gábor Főthi utja érdemelnek megemlést. A zsáner képek között kétségkívül legelső helyen áll Baumann Károly Anarkisták című képe. Értékes és művészi izlésre valló képeket láttunk még: Kende Istvántól, Grosz Béla, Greguss Imre, Blaskovich Irén, Kovács János, Kuopp Imre, Haranghy György, Peska Géza, Kriesch Aladár és Horthy Bélától. Aggházy Gyula Leánykérője művészi kép, melyben a művészkitünő megfigyelő képessége és nagyon jó eszetkezelése nyilvánul. A kiállításon csak egy portait láttunk, de ezt is szívesen elengedtük volna. A tegnapi megnyitó nagy és előkelő közönség részvétele mellett folyt le.

—é k á s.—

dod az én látogatásomat, mert akkor én is ott leszek már, miután elrendeztem a dolgodat.

— Elrendezted? Hogyan?

— A dolog egyszerű lesz. Annak a báró Lejarrenak megmagyarázom, hogy a nagyatyád kívánságára utaztál vissza Párizsba... holmi házassági terve van a családodnak veled... ebből megért majd mindent.

— De Mártha? az én imádott Mártám?

— Légy nyugodt, barátom, ő is meg fogja érteni, hogy az ábrándja hiúság volt s majd csak talál másik olyan oktondit... ah, bocsáss meg, kedvesem!

— Köszönöm szépen.

— Nem, most még ne köszönj semmit. Majd később leszel hálás irántam.

* * *

Miután Henrit elhelyezte a vasuti fülkében, Charles de Monthébert elindult báró Lejarre villája felé.

Azzal tisztában volt ő is, hogy Henri már abban a korban van, amikor a férfi a családalapításra vágyódik; ő maga is szívesen venne feleséget.

— A feleség mindent pótol s mindent egyesít magában — gondolta Charles. — Én is megnősülnék, ha találnék megfelelő leányt... például ezt!

Fiatal leány alakja surrant el Charles mellett s ennek a láttára szövődött a gondolataiba az az önkéntelen felkiáltás. Valóban bájos jelenség volt ez a leány, akinek

sugár termete, szőke haja és elegáns alakja hirtelen elsietett Charles mellett a faszorban.

Charles meglepetten nézett a szép fiatal leány után, akinek láttára pillanatra tökéletesen elfeledte Henri szerelmi ügyét. — A hölgy azonban befordult egy utcába s eltűnt, nem is méltatva egyetlen pillantásra sem csodálóját.

Néhány perccel később Charles megérkezett báró de Lejarre villájához.

— Jelentse a báró urnak, hogy gróf de Monthébert óhajt beszélni vele, — mondta Charles az inasnak.

Szalomba vezették a látogatót s néhány percig várakoznia kellett. Mialatt ott állott az elegáns, de mégis háziisan barátságos szobában, egyre az a szép fiatal leány járt az eszébe, a kit az imént látott. Ebben a pillanatban felnyit az ajtó és betoppant ő — ugyanaz a tennis-ruhás szőke leány. De amint Charlest megpillantotta, ijedten huzódott vissza.

— Pardon!...

És Charles képtelen volt egy szót is szólani meglepetésében.

Aztán belépett báró Lejarre...

* * *

Két hét mult el.

Henri egy este épen a klubbjából távozott. Ez este ismét sokat nyert, mind két hét óta minden este.

Haza érve, tekintete egy levélre esett, a mely az asztalán várta. Mohón bontotta fel a borítékot s megnézte az aláírást... Charles írta.

— No végre! Két hét óta várok erre a levélre, — mondta Henri.

A levél így szólt:

Kedves barátom!

Mindenekelőtt bocsánatot kérek tőled és azért, hogy hittem báró Lejarre rágalmozóiban és magam is terjesztetem a rossz hírét. Miután meggyőződtem arról, hogy a rágalom a legbecsületesebb embert bántotta, sietek őt védelmembe venni.

A mi pedig Mártha kisasszonyt illeti, engedd meg a következő kérdést nekem:

Az a két hét, a melyet ennek a bájos lénynek a társaságában töltöttem, egész lelkemet áthatotta. Minthogy azt látom, hogy a te szerelmed hamar kialudott szalmaláng volt, arra kérlek tehát, engedd meg, hogy feleségül kérjem Mártha kisasszonyt. Kérlek azonban, siess a válaszoddal, a melyet türelmetlenül vár két lény, a kiknek boldogsága ettől a választól függ.

Henri felkacagott s miközben elgondolkozott a különös fordulaton, gondolataiban ebben a megjegyzésben élesedtek ki:

— Lám, hát azért volt nekem oly szerencsém két héten a játékbán?...

François de Noin.

Napi hírek.

— **Zádor Lajos ünneplése.** A debreceni kereskedő társulat abból az alkalomból, hogy elnökét, fenyéri Zádor Lajost, a király, érdemeinek elismerésül kir. tanácsossá nevezte ki, tegnap diszközgyűlést tartott. A közgyűlésen megjelentek: Domahidy Elemér főispán, Dobiecky Sándor országgyűlési képviselő, Veesey Imre főjegyző, Bészler Károly, Csóka Samu, Rontsik Lajos tanácsnokok, Szabó Kálmán a kereskedelmi kamara elnöke, Szávay Gyula titkár, Rásó István főispáni titkár és ezeken kívül még számosan a város legelőkelőbbjei. Az ünnepi beszédet Szántó Gy. kefégyáros tartotta a kereskedő társulat nevében, míg a kereskedelmi iskola tanári karának üdvözlését Szojka igazgató tolmácsolta. Zádor Lajos meghatóan köszöntötte meg a nem várt ovációt és biztosította a megjelenteket, hogy ezentúl is csak a közjó érdekében fog munkálkodni. A diszközgyűlés után a Bikában 200 terítékű lakoma volt, melyen az első felköszöntőt a királyra Domahidy Elemér főispán tartotta. — Kardos László a főispánt éltette, Veesey Imre pedig a városi tanács nevében az ünnepeket köszöntötte fel.

— **Az ügyvédi kamara közgyűlése.** A debreceni ügyvédi kamara tegnap délelőtt tartotta tisztújító közgyűlését Márk Endre elnöklete alatt. A közgyűlési jelentés után a választásra került sor, melyen újból megválasztották a régi, kipróbált tisztikart Márk Endrével az élén.

— **Kereskedő ifjak dalköre.** A kereskedő ifjak társulatának dalköre december 10-én, szombaton az Arany-Bika szálló disztermében Magyary testvérek zenekarának közreműködése mellett, táncdal egybekötött dal és zeneestélyt rendez. Kezdeté este fél kilenckor. Személyjegy ára két korona. Családjegy 3 személyre négy korona. Jegyek előre válthatók Zádor Lajos, Donogán és Somossy, és Szabó Lajos fiai urak üzletében. A meghívó kívánatra előmutatandó. — A dal-estély műsora, Nyitány Magyar testvérek zenekara által. Huber, Győzedelmi dal, Ujfalusi, Népdalegyveleg előadja a dalkör. Vig szavaltat. Ziegler, Népdalegyveleg, Rieger Buesu előadja a dalkör.

— **Két népgyűlés.** Tegnap két politikai párt tartott népgyűlést Debrecen városában. Délelőtt 10 órakor a függetlenségiék délután 3 órakor a szociálisták.

Az ellenzék gyűlése a Bika nagytermében folyt le néhány ellenzéki képviselő statisztériája mellett. Az elnöki széket Thaly Kálmán foglalta el, tőle jobbra és balra illusztris két ember ült. Hajdumegye két volt főispánja a gróf Degenfeld József és Puky Gyula s ott láttuk még: Dr. Bakonyi Samu Rákosi Viktor és Papp Elek országos képviselőket. Thaly Kálmán megnyitja után, Puky Gyula beszélt. — Ismert ellenzéki bombasztokkal iparkodott hatni és egyre csak báró Bánffy-t éltette, de a megjelentek esőndesen dörmögtek az éltetésekre. Beszédét néhányszor megszakították a szociálisták, akik nagyon szép számmal voltak jelen. Követelték az általános titkos választói jogot a nép képviselőitől és ezért a kívánságukért majdnem kivezették szegényeket. Rákosi Viktor gyönyörűen beszél a magyar nyelvet. Nemesak leírni, hanem elmondani is tudja a hazafias szóvirágokat. Beszédében védekezett az ellen az állítás ellen, hogy a mostani kormány ellen indított akció a klerikális munkája volna. Nagyon védekezett és aki védi saját magát, az egyben vádolja is.

A gyűlés után lakoma volt, melyen nagyon sokan vettek részt. A felgyülemlett honfibus és keservet enyhítette Németh András jó konyhája és a haza sorsa fölött érzett nagy fájdalmat elcsitították egy kis jó bikavérrel.

Szociálisták népgyűlése.

A debreceni nemzetközi szociáldemokrat párt tegnap d. u. tüntető felvonulással egybekötött népgyűlést tartott. A Petőfi téren gyülekeztek a különféle munkás szervezetek jelző táblákkal. A cipész és eszmadia munkások dalköre, a proletárok indulóját adta elő, majd lassan megindult, a mintegy kétezer munkásból álló menet. Munkás dalokat énekelve vonultak a Deák Ferenc, Piac és Hatvan-utcaán keresztül a külső vásártérre s ott kezdetét vette a népgyűlés. A gyűlés elnökéül Szabó Endrét, jegyzőjéül Gál Istvánt választották meg. Nánási Lajos a politikai helyzetet ismertette, áttért az általános választói jogra. Gál István a titkos választói jog reformját ismertette és határozati javaslatot olvasott fel, amelyet a gyűlés egyhangulag elfogadott. Napirenden más tárgy nem volt, az elnök az ülést berekesztette. A rendőrséget Szentpétery Ferenc tb. kapitány, Bikfalvy s Bardóc rendőrbiztosok képviselték.

— **Eljegyzés.** Rózsa Lőrinc törvényszéki jegyző eljegyezte tegnap Oláh Irénkét, Oláh Imre állami anyakönyvvezető bájos leányát, Oláh Károly városi tanácsnok unokahugát. Az eljegyzési ünnepélyen nagyszámu, előkelő rokonság vett részt.

— **A Szózat és a Himnusz a honvédkaszárnyákban.** Mint fővárosi tudósítónk táviratozza, Nyiri Sándor honvédelmi miniszter a honvédpáranokságokhoz rendeletet intézett, amelyben a tiszteket a legénység művelésére hívja fel. Kötelességükké teszi, hogy tanítsák meg a kiképzésükre bizzott legénységet a Szózat-ra és a Himnusz-ra és vasárnap délután enekeltessék velük a kaszárnyákban ezeket a hazafias énekeket.

— **Az Országos Magyar Szövetség közgyűlése.** Az Országos Magyar Szövetség, amely a fajmagyar hegemoniájának megőrzésére és a nemzetiségek bomlasztó munkájának megakadályozására és ellensúlyozására alakult, tegnap délelőtt tartotta első közgyűlését Budapesten, a tagok élénk részvétele mellett. A közgyűlést Eszterházy János gróf elnök nyitotta meg. Megnyitó beszédében utalt a szövetség megalakításának szükséges voltára. Szükséges volt felrázni a magyar társadalmat abból a reménytelennek látszó fásultságból, amelyet a nemzetiségeknek folyvást tovább harapódzó törekvéseivel szemben tanusított. A zajos tetszéssel fogadott megnyitó beszéd után dr. Janesó Benedek főtitkár tett kimerítő jelentést a szövetség múlt évi működéséről és előterjesztette az 1905. évi munkaprogramot, amelyet a közgyűlés Szilágyi Károly, Szemenyei Kornél és Mezey Gyula felszólalásai után lelkes egyhangúsággal magáévá tett.

— **Üresek a boltok.** Dehogy is üresek! Tele vannak a legmészebb menő igényeket bőségesen kielégítő árukkal, csak a vevő nincs, a ki a kereskedelem lassu érverését egy kissé fölélénkítené. Üres a pultok előtti térség, amelyet a vásárló közönségnek kellene betöltenie. És ez nagy baj. Itt a télviz ideje, az ugynevezett kereskedelmi szezon, a mikor a vásárlás föl szokott lendülni s mit tapasztalunk? . . . Leverő üzleti pangást. A kinek van pénze, minimálisan szorítja le szükségleteit, minden fillért a fogához ver s reszketve adja ki; de mennyivel nagyobb azoknak a száma, a kiknek a mindennapi élet elengedhetetlen kellékeire is alig jut. Ilyen viszonyok közt könnyen érthető, hogy ipar, kereskedelem nyomorog. — Egyedül a hitel tartja még fönn az életet. A legtöbb iparos és kereskedő hitelt vesz igénybe, hogy hitelt nyújthasson s a fo-

gyasztó közönség is kénytelen hitelműveletekhez folyamodni. Az emberek keresetképesége nincs arányban a folytonosan emelkedő drágasággal s a haladás nagyratörő szelleme által fölkelített igényekkel. A kultura újabb a vívmányai, a nagy és sebes lépésekkel mozgó haladás az emberiséget magával ragadja, napról napra több a szükséglet, drágább a megélhetés, több pénz kell s az emberek keresetképesége ezzel a haladással nem tart lépést. Vagyis: aki a korrallal akar, többet költ, mint amennyit produkálni képes. Egy darabig ez a nehéz pénzügyi művelet megy s az egyensúlyozás művészete föntartja az embereket, utóbb azonban le kell szállni a magasságból, mert kifogy az erő s a művészet is cserben hagyja az egyensúlyozót. Ennél a leszerelésnél van most a közönség. Hogy a haladással lépést tarthassuk, a polgárság keresetképeségét kell emelnünk. Ha a munkaerő értéke gyarapszik s a polgárság kétannyi pénzt kereshet, mint ma, no meg ha a közteherviselési rendszer, az adófizetés egészségesebb alapokra kerül: megint lesz ipari és kereskedelmi élet s újra bényesülnek a boltok. Addig azonban nagyon szomorú képet nyújt a város, ahol egyébként vidám, mozgalmos életnek kellene lenni.

— **Nyomdász Szanatorium.** A létesítendő Nyomdász-Szanatórium végrehajtó bizottsága Czettel Gyula elnöklete alatt minap tartott gyűlést az elnök bejelentette, hogy a nemes célra befojt adományok már a 25000 koronát haladják meg. Legutóbb a Pesti könyvnyomda és Franklin társaság 1000—1000 koronát, a Péterfalvi papirgyár újabban 100 koronát, a Pallás nyomda és Löwenstein Arnold igazgató 150—150 koronát adakoztak, míg a rimatszombat—losonci nyomdászok 241 koronát és a kassai nyomdászok 224 koronát gyűjtöttek.

— **LEITZTER JÓZSEF** fényképész-estészeti és fényképnagyítási műterme Piac-utca 44. dr. Ujfalussy-ház. Allandó fényképkiállítás a műterem kapubejáratánál levő kiskakában.

Az Arany Bika kávéházban minden este cigányzene.

Zádor Lajos

divattermében december 31-ig ritka alkalmi bevásárlás női divatcikkekben. finom gyapju szövetek, selymek diszek, női felöltők, blousok, szörme boak és karmantyuk rendkívüli leszállított árakban, múlt évi cikkek minden árban kiárusítottak.

DONOGÁN és SOMOSSY

Kunz József és Tsa utóda cégnél
Debrecen, Kistemplombazár

megkezdődött a

Karácsonyi vásár

Minőségben kifogástalan jó árak kerülnek eladásra leszállított árak mellett.

M A G Y A R R E G É N Y I R Ó K.

Megjelent az első sorozat. Tartalma:
Csiky Gergely: Az Atlasz család. Illusztrálta Neogrady Antal.
B. Kemény Zsigmond: A rajongók. Két köt. Illusztr. R. Hirsch Nelli.
Pálffy Albert: Esztiike kisasszony professzora. Illusztr. Márk Lajos.
Vadnai Károly: A kistündér. Illusztrálta Nagy Sándor.

A legértékesebb magyar regények

egyöntetű képes kiadása hatvan kötetben.

Szerkeszti:

MIKSZÁTH KÁLMÁN

a ki a nagy vállalat eszméjét kidolgozta és a kötetek elé megírja az írók jellemrajzát.

A nagy magyar elbeszélő méltatja a magyar elbeszélő irodalom jeleseit.

A bevezetések sorozata együtt a magyar regényirodalom kész története

A gyűjtemény 34 író 54 munkáját — a magyar irodalom ötvennégy kiváló alkotását — öleli fel.

AZ ÍRÓK NÉVSORA.	Baksay Sándor	Dóci Lajos	Iványi Ödön	Nagy Ignác	Tolnai Lajos	AZ ÍRÓK NÉVSORA.
	Beniekyné Bajza Lenke	B. Eötvös József	Jókai Mór	Pálffy Albert	Vadnai Károly	
	Beöthy László	Fáy András	B. Józsika Miklós	B. Podmanicky Frigyes	Vas Gereben	
	Beöthy Zsolt	Gaal József	Justh Zsigmond	Pulszky Ferenc	Verseghy Ferenc	
	Bródy Sándor	Gárdonyi Géza	B. Kemény Zsigmond	Rákosi Jenő	Werner Gyula	
	Csiky Gergely	Gyulai Pál	Kuthy Lajos	Rákosi Viktor	Wohl Stefanie	
	Degré Alajos	Hercegh Ferenc	Mikszáth Kálmán	Toldy István		

Minden kötet egy-egy kiváló magyar festőművész illusztrációival.

Mindössze ezer illusztráció külön diszes műmellékletek formájában.

Tiszta, szép metszésű, könnyen olvasható betűk. Finom, famentes papíros.

Diszkrét izlésű, diszes bekötési tábla.

MEGRENDELŐ-JEGY.

A cégtől
ezennel megrendelem a
„MAGYAR REGÉNYIRÓK“
című gyűjteményes vállalat hatvan kötetét, vászonkötésben 300 kor.-ért:
a) négy koronás havi részletfizetés mellett,
b) félvevényként fizetendő 25 kor. utánvét mellett.

A nem kívánt módozat törölnőd.

Tudomásul veszem, hogy a fenti műből 1904. szeptember hótól kezdve félvevényként egy-egy 5 kötetből álló sorozat jelenik meg. A részletek az első szállítástól kezdve minden hó 1-én a fenti cégnél
fizetendők be mindaddig, míg a mű teljes vételára kiegyenlítő nincs. A részletek be nem tartása esetén a részletfizetési kedvezmény megszűnik és a teljes vételár esedékessé válik. Az első részlet utánveendő.

Szövevény megállapodások érvénytelenek.

Lakhely és kelet:

Név és állás:

A „Magyar Regényírók“

minden művelt magyar uri család örökbecsű könyvtára. A hatvan kötet félvevényként öt kötetes sorozatokban jelenik meg. Az első öt kötet most hagyta el a sajtót.

A 60 kötet ára előkelő kötésben **300 kor.** Törleszthető havi **4 koronás** részletekben is. Megrendelhető a mellékelt rendelő-jegy felhasználásával bármely könyvkereskedés útján — Részletes prospektust kívánatra készséggel küld a kiadó intézet.

Franklin-Társulat

magyar irodalmi intézet és könyvnyomda